

वा० रा०

॥५०॥

प्राकृतैः राजव्यवहारानर्हदासीदासजनैः ॥ ९ ॥ १० ॥ स्वजनं स्वस्य जनायस्मिन् ॥ ११ ॥ १२ ॥ कृतं क्षेमं येषु ते कृतक्षेमाः ॥ १३ ॥ १४ ॥ तीक्ष्णं स्वामात्या
दिविषये तैर्दृष्ट्यादिगुणविशिष्टं शठोगूढविप्रियकारी तादृशं राजानं सर्वभूतानि भृत्यामात्यादिसर्वप्रजानाभिधावन्ति तद्रक्षणाय न प्रवर्तते ॥ १५ ॥ अघासं स्वीयैरनुपस

येषांचाराश्चकोशश्चनयश्चजयतांवर॥ अस्वाधीनानरेन्द्राणांप्राकृतैस्तेजनैःसमाः॥९॥यस्मात्पश्यन्तिदूरस्थान्सर्वानर्थान्नराधिपाः॥
चारेणतस्मादुच्यन्तेराजानोदीर्घचक्षुषः॥१०॥अयुक्तचारंमन्येत्वांप्राकृतैःसचिवैर्युतः॥स्वजनंत्रयतःस्थानंनिहतंनावबुध्यसे॥
११॥चतुर्दशसहस्राणिरक्षसांभीमकर्मणां॥हतान्येकेनरामेणखरश्चसहदूषणः॥१२॥ऋषीणामभयंदत्तंकृतक्षेमाश्चदंडकाः॥
धर्षितंचजनस्थानंरामेणाक्लिष्टकारिणा॥१३॥त्वंतुलुब्धःप्रमत्तश्चपराधीनश्चराक्षसः॥विषयेस्वेसमुत्पन्नंयद्भयंनावबुध्यसे॥१४॥
तीक्ष्णमल्पप्रदातारंप्रमत्तंगर्वितंशठं॥व्यसनेसर्वभूतानिनाभिधावन्तिपार्थिवं॥१५॥अतिमानिनमग्रात्यमात्मसंभावितंनरं॥
क्रोधनंव्यसनेहंतिस्वजनोपिनराधिपं॥१६॥नानुतिष्ठतिकार्याणिभयेपुनविभेतिच॥क्षिप्रंराज्याद्ध्युतोदीनस्तृणैस्तुल्योभवेदिह॥
॥१७॥शुष्ककाष्ठैर्भवेत्कार्यंलोष्ठैरपिचपांसुभिः॥नतुस्थानात्परिभ्रष्टैःकार्यस्याद्वसुधाधिपैः॥१८॥उपभुक्तंयथावासःस्रजोवाम्भु
दितायथा॥एवंराज्यात्परिभ्रष्टःसमर्थोपिनिर्र्थकः॥१९॥अप्रमत्तश्चयोराजासर्वज्ञोविजितेंद्रियः॥कृतज्ञोधर्मशीलश्चसराजा
तिष्ठतेचिरं॥२०॥नयनाभ्यांप्रसुप्तोवाजागर्तिनयचक्षुषा॥व्यक्तक्रोधप्रसादश्चसराजापूज्यतेजनैः॥२१॥

नास्तेनैव संभावितं बहुमानं प्राप्तं अक्रोधनं अस्थानेक्रोधवंतं ॥ १६ ॥ नानुतिष्ठति यस्य अमात्यादिस्वजनोऽपीत्याकर्षः ॥ सराज्याद्ध्युतोभवेदित्यन्वयः ॥ १७ ॥ १८
॥ १९ ॥ सर्वज्ञः स्वपरसर्वदत्तांतज्ञः ॥ २० ॥ प्रसुप्तोवा प्रसुप्तोपि व्यक्तक्रोधप्रसादः फलदानेन ॥ २१ ॥

आ० का०

॥५०॥